

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΠΚΜ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΚΜ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

**Θεσσαλονίκη 17-5-2018
Αριθ. Πρωτ ΔΔΥ7ΚΜ ΠΚΜ 240298(2187)**

**Ταχ.Δ/ση : 26^{ης} Οκτωβρίου 64
Ταχ. Κώδικας : 54627
Πληροφορίες : Γ. Δαδάκου
Τηλέφωνο : 2313330836
TELEFAX : 2313330850
E-mail : G.Dadakou@pkm.gov.gr**

Προς : Πίνακας Αποδεκτών

Κοιν. Γραφείο Γενικής Δ/σης

ΘΕΜΑ: « Διαχείριση περιστατικών με πιθανή έκθεση στον ιό της λύσσας».

Σχετ. 1. Η Κ.Υ.Α 331/10301/13 (ΦΕΚ 198/Β/5-2-2013)

« Πρόγραμμα επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα»
όπως τροποποιήθηκε σήμερα.

2. Η Εγκύκλιος με αρ. 52929/3-6-2013 (ΑΔΑ: ΒΕΖΕΘ-Ω06) του Υπουργείου Υγείας

3. Ο Ν. 4039/12 (ΦΕΚ 15/Α/2-2-2012) όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.

4. Το με αρ. πρωτ. Γ1α/Γ.Π.109853/23-1-2015 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας με (Α.Δ.Α : 7ΠΛΒΘ-0ΨΟ).

5. Το με αρ. πρωτ. 3308 / 10-4-2018 έγγραφο του ΚΕΕΛΠΝΟ « Νοσοκομείο αναφοράς για θέματα Λύσσας στην 3^η και 4^η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας Θράκης»

6. Το με αρ. πρωτ. 2931/27-3-2018 έγγραφο του ΚΕΕΛΠΝΟ « Διαχείριση ανθρώπινων περιστατικών με πιθανή έκθεση στον ιό της Λύσσας σε Περιφερειακές Ενότητες υψηλής επικινδυνότητας για κυκλοφορία λύσσας στα ζώα»

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΕΕΛΠΝΟ η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εξακολουθεί να αποτελεί ζώνη υψηλής επικινδυνότητας για τον ιό της λύσσας.

Με τις ανωτέρω διατάξεις και εγκυκλίους ορίζονται επακριβώς και σαφώς οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις όλων των υπηρεσιών και φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση περιστατικών με πιθανή έκθεση στον ιό λύσσας .

Στην προσπάθεια διερεύνησης των ατόμων που δέχθηκαν δήγμα ζώου (αδέσποτο ή δεσποζόμενο) μετά την διαβίβαση στην υπηρεσία μας των Εντολών Κτηνιατρικής Παρακολούθησης του Ζώου καθώς και του Δελτίου Άμεσης Δήλωσης Περιστατικού με Πιθανή Έκθεση στον Ιό της Λύσσας , διαπιστώνεται δυστοκία στη συνεργασία με την εκάστοτε Υγειονομική Μονάδα που αποστέλλει τα ανωτέρω δελτία στην υπηρεσία μας και στις οποίες απευθύνεται ο πολίτης που έχει υποστεί δήγμα από ζώο , προκειμένου να γίνει αρχικά η εκτίμηση και αντιμετώπιση του τραύματος και να λάβει στη συνέχεια τις απαραίτητες οδηγίες.

Η δυσχέρεια στην συνεργασία εντοπίζεται στα ακόλουθα σημεία.

1. Δεν συμπληρώνονται σωστά ή συμπληρώνονται ελλιπώς όλα τα πεδία (όνομα, επώνυμο, περιοχή συμβάντος , είδος ζώου αδέσποτο ή δεσποζόμενο τηλ. επικοινωνίας) , είτε στο **Δελτίο Κτηνιατρικής Παρακολούθησης του ζώου** είτε στο **Δελτίο Άμεσης Δήλωσης (υποδήλωση)**.

2. Όσον αφορά το Δελτίο Άμεσης Δήλωσης θα πρέπει να συμπληρώνεται από την Υγειονομική Μονάδα στην οποία απευθύνεται ο πολίτης είτε σε κάθε περίπτωση υποψίας λύσσας σύμφωνα με το (4) σχετικό (αναφέρονται οι παράγοντες που καθιστούν την υποψία λύσσας ισχυρή ή όχι), είτε όταν έχει παρέλθει το ασφαλές χρονικό όριο (72 ώρες) για τον εντοπισμό του ζώου από τον Δήμο ή ιδιοκτήτη αν πρόκειται για αδέσποτο ή δεσποζόμενο αντίστοιχα, ώστε να εκτιμηθεί η αναγκαιότητα έναρξης αντιλυσσικού εμβολιασμού (σε ισχυρή υποψία λύσσας) ή όχι (σε μη ισχυρή υποψία λύσσας).
3. Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση πολίτη που υπέστη δήγμα από ζώο θα πρέπει να αξιολογούνται όλοι οι παράγοντες (είδος ζώου, ιδιότητα ζώου (δεσποζόμενο ή αδέσποτο) περιοχή συμβάντος, περιοχή –έκταση τραύματος , περιγραφή του συμβάντος από τον πολίτη και συνθήκες πρόκλησης του δήγματος) ώστε να διαπιστωθεί αν υπάρχει η υποψία λύσσας (ισχυρή ή όχι). Σύμφωνα με το (4) σχετικό δίδονται αναλυτικές οδηγίες σχετικά με την αξιολόγηση του τραύματος και της περαιτέρω αντιμετώπισης του πολίτη που έχει δηχθεί από ζώο οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους θεράποντες ιατρούς που αντιμετωπίζουν περαστικά πολιτών που έχουν υποστεί δήγμα ζώου..
4. Στα πλαίσια της διερεύνησης από την υπηρεσία μας επικοινωνώντας με τον εκάστοτε πολίτη που υπέστη δείγμα από ζώο διαπιστώνουμε πολλές των περιπτώσεων ότι η ενημέρωση του πολίτη είναι ελλιπής ως προς τα επόμενα βήματά του (οδηγίες).
5. Δεν αποστέλλουν στην υπηρεσία μας όλοι οι Υγειονομικοί Φορείς της 3^{ης} και 4^{ης} ΥΠΕ (Νοσοκομεία και ΚΥ) της ΠΕ Θεσσαλονίκης την εντολή της κτηνιατρικής παρακολούθησης του ζώου του πολίτη που έχει υποστεί δήγμα , με αποτέλεσμα να γίνεται υποδήλωση των περιστατικών που έχουν υποστεί δήγμα από ζώο.

Λόγω του ότι δεν τηρείται στο βαθμό που απαιτείται η διαδικασία – πρωτόκολλο όπως προβλέπεται από την σχετική Νομοθεσία και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Υγείας και του ΚΕΕΛΠΝΟ στο μέρος που αφορά τους υγειονομικούς φορείς , δυσχεραίνεται η προσπάθεια της υπηρεσίας μας για την προστασία της Δημόσιας Υγείας από τον ιό της λύσσας και σε κάποιες περιπτώσεις την καθιστούν αδύνατη.

Παρατηρείται δε το φαινόμενο της υποδήλωσης του νοσήματος καθώς και της μη ορθολογικής χρήσης αντιλυσσικών εμβολίων και ορών τα οποία ενέχουν τον κίνδυνο παρενεργειών και υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς την προμήθεια και την διάθεσή τους .

Η αποτελεσματικότητα της όλης προσπάθειας κρίνεται από την ουσιαστική και συντονισμένη αντιμετώπιση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς κάθε περιστατικού δηγμένου πολίτη από ζώο ξεχωριστά.

Στα πλαίσια της προστασίας της Δημόσιας Υγείας και της καλής συνεργασίας παρακαλούμε για τα κάτωθι:

1. Την εφαρμογή των κείμενων διατάξεων και εγκυκλίων σε ότι αφορά την διαχείριση περιστατικού με πιθανή έκθεση στον ιό της λύσσας στο μέρος που αφορά την κάθε Υγειονομική Μονάδα (σχετικά 1,2,4,5,6).
2. Σημειώνεται ότι το αναθεωρημένο πρωτόκολλο (Α.Δ.Α : 7ΠΛΒΘ-0ΨΟ) ισχύει και εφαρμόζεται διαχρονικά, ως εκ τούτου πρέπει να εφαρμόζεται ανελλιπώς και κατά συνέχεια από το προσωπικό των εμπλεκόμενων φορέων.
3. Ορθή συμπλήρωση όλων των πεδίων στο Δελτίο της Κτηνιατρικής Παρακολούθησης του ζώου και του Δελτίου της Άμεσης Δήλωσης του Περιστατικού με πιθανή έκθεση στον Ιό της Λύσσας και **αποστολή τους στην Δ/ση Δημόσιας Υγείας της ΠΚΜ για την περαιτέρω διερεύνηση του περιστατικού**, καθώς και την συνέχιση και παρακολούθηση του θεραπευτικού εμβολιασμού (όταν κρίνεται απαραίτητος). Επισημαίνεται ότι η πρώτη δόση του αντιλυσσικού εμβολίου γίνεται στο νοσοκομείο που αντιμετωπίζεται ο πολίτης που έχει υποστεί το δήγμα και εφόσον κρίνεται απαραίτητη από τους θεράποντες ιατρούς η έναρξη της αντιλυσσικής αγωγή (θεραπευτικός εμβολιασμός – 5 δόσεις) . Η συνέχιση των επόμενων δόσεων (4 δόσεις) του θεραπευτικού–αντιλυσσικού εμβολιασμού ολοκληρώνεται και παρακολουθείται από την Δ/ση Δημόσιας Υγείας της ΠΚΜ.
4. Νοσοκομείο Αναφοράς για την λύσσα στην ΠΚΜ έχει οριστεί το Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου στην Θεσσαλονίκη.

5. Ομοίως οι θεράποντες ιατροί των Ιδιωτικών Κλινικών της Θεσσαλονίκης που αντιμετωπίζουν πολίτες που έχουν υποστεί δόγμα από ζώο για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων και εγκυκλίων που αφορούν την διαχείριση περιστατικού με πιθανή έκθεση στον ιό της λύσσας καθώς και την αποστολή στην Δ/ση Δημόσιας Υγείας της ΠΚΜ των σχετικών Δελτίων Κτηνιατρικής Παρακολούθησης του ζώου και της Άμεσης Δήλωσης του Περιστατικού με πιθανή έκθεση στον Ιό της Λύσσας.

Επισημαίνουμε ότι η καλή διατομεακή συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων με την σωστή ροή της πληροφορίας (Δήμος , Νοσοκομείο, πολίτης, κτηνίατρος) για τα περιστατικά των πολιτών που έχουν υποστεί δόγμα από ζώο συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και την ορθότερη επιδημιολογική επιτήρηση του νοσήματος της λύσσας στην ΠΚΜ.

Η υπηρεσία μας είναι στην διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υγειονομικοί Φορείς (Νοσοκομεία και ΚΥ) 3^{ης} & 4^{ης} ΥΠΕ στην ΠΕ Θεσσαλονίκης (χειρουργικά και παιδοχειρουργικά τμήματα)
2. Ιδιωτικές κλινικές Θεσσαλονίκης
3. Ιατρικό σύλλογο Θεσσαλονίκης

Η Προϊσταμένη Δ/σης

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΛΑΤΖΑΡΝΟΥ ΑΝΘΟΥΛΑ

Άννα Τομπουλίδου